

U s n e s e n í

Krajský soud v Ústí nad Labem – pobočka v Liberci rozhodl v senátu složeném z předsedy Mgr. Lucie Trejbalové a soudců Mgr. Karolíny Tylové, LL.M. a JUDr. Pavla Vacka v právní věci navrhovatele: **Ing. J.R.**, bytem ■■■, proti odpůrcům: **1) Magistrát města Liberec**, se sídlem nám. Dr. E. Beneše 1/1, 460 59 Liberec 1, **2) Česká strana sociálně demokratická**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **3) Starostové pro Liberecký kraj**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **4) Změna pro Liberec**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **5) TOP 09**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **6) Komunistická strana Čech a Moravy**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **7) Občanská demokratická strana**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, **8) ANO 2011**, zast. zmocněncem ■■■, bytem ■■■, o návrhu na neplatnost voleb do zastupitelstva statutárního města Liberec konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014,

t a k t o :

- I. **Návrh na neplatnost voleb do zastupitelstva statutárního města Liberec konaných ve dnech 10. a 11. 10. 2014 se z a m í t á .**
- II. **Žádný z účastníků n e m á p r á v o na náhradu nákladů řízení.**

O d ů v o d n ě n í :

Navrhovatel podal návrh označený jako stížnost na volby do zastupitelstva v Liberci. Poukázal na to, že sečtením tzv. preferenčních hlasů pouze volebních lístků, kde není označena křížkem volební strana kandidáta, dochází k diskriminaci kandidáta, který doporučil voličům, aby označili křížkem celou stranu, což mu jediné mohlo umožnit, aby byl zvolen do zastupitelstva obce. Hranice počtu hlasů pro změnu pořadí kandidátů je podle navrhovatele nesmyslné číslo a v zastupitelstvech obcí jsou pak lidé, kteří tam být nemají, místo těch, kteří tam být mají. Navrhovatel dále upozornil na to, že nikde na volebním lístku ani v informacích o způsobu hlasování není uvedeno, jak podávat stížnost na výsledek voleb. V posledním bodě své stížnosti navrhovatel konstatoval, že podmínky a pravidla pro volby do obecních zastupitelstev jsou nejasné. Velké množství voličů označuje jednotlivé kandidáty a nikoliv strany, čímž jsou tito kandidáti znevýhodněni. Svou stížnost zakončil tím, že by se rád podílel na změně tohoto systému.

Magistrát města Liberec jako volební orgán odkázal na příslušná ustanovení zákona č. 491/2001 Sb., o volbách do zastupitelstev obcí a o změnách některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o volbách do zastupitelstev obcí“), jež upravují způsob hlasování, zjišťování výsledků voleb a výpočet mandátů. U voleb do zastupitelstev obcí nejsou preferenční hlasy, ale volič má tolik hlasů, kolik se volí členů do zastupitelstev obcí. Všechny tři způsoby úpravy hlasovacího lístku jsou obsaženy v § 34 odst. 4 zákona o volbách do zastupitelstev obcí a popsány v „Informaci o způsobu hlasování“, která byla voličům dodávána spolu s hlasovacími lístky. Pokud volič označuje volební stranu, respektuje určené pořadí kandidátů. Jak se domáhat soudního přezkumu voleb řeší § 59 a § 60 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Volební orgán postupoval v souladu se zákonem při organizačně technickém zajištění voleb, navrhovatel žádné pochybení v tomto smyslu nenamítá.

Podle § 90 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“) se za podmínek stanovených zvláštními zákony může občan, politická strana nebo nezávislý kandidát anebo sdružení nezávislých kandidátů návrhem u soudu domáhat rozhodnutí soudu o neplatnosti voleb nebo neplatnosti hlasování anebo neplatnosti volby kandidáta.

Podle § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obce podáním návrhu na neplatnost hlasování, na neplatnost voleb nebo na neplatnost volby kandidáta se může domáhat ochrany u soudu každá osoba zapsaná do seznamu ve volebním okrsku, kde byl člen zastupitelstva obce volen, jakož i každá volební strana, jejíž kandidátní listina byla zaregistrována pro volby do tohoto zastupitelstva, přičemž návrh je třeba podat nejpozději 10 dnů po vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí. Podle ustálené judikatury existují v obecné rovině tři základní předpoklady vyhovění volební stížnosti: 1) protizákonnost, tzn. porušení některých ustanovení volebního zákona; 2) vztah mezi touto protizákonností a zvolením kandidáta, jehož volba je napadena volební stížností, a 3) zásadní intenzita této protizákonnosti, která ve svých důsledcích musí přinejmenším výrazně zpochybňovat volbu kandidáta.

Před meritorním posouzením podaného návrhu se soud zabýval tím, zda nejsou nějaké překážky bránící vlastnímu projednání věci. Soud dospěl k závěru, že navrhovatel je podle § 90 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s § 60 odst. 1 zákona o volbách do zastupitelstev obcí aktivně legitimován k podání návrhu, neboť se jedná o osobu, která byla přihlášena k trvalému pobytu v Liberci a zapsána do stálého seznamu voličů ve volebním okrsku č. 36, což soud ověřil z předloženého stálého seznamu voličů.

Dále je třeba uvést, že návrh byl podán písemně dne 24. 10. 2014 v 14,00 hodin u podepsaného soudu jako soudu věcně a místně příslušného, a tedy poslední den zákonné desetidenní lhůty dle § 60 odst. 1, § 67 odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, když k vyhlášení výsledků voleb do zastupitelstev obcí Státní volební komisí došlo dne 14. 10. 2014 (pod č. 217/2014 Sb.).

Jak vyplývá z relevantní právní úpravy, volební proces v případě voleb do zastupitelstev obcí je možno napadnout pouze z vymezených důvodů, přičemž je na navrhovateli, aby v zákonné lhůtě 10 dnů vymezil nejen procesní nárok, který nachází odraz v samotném petitu návrhu, ale také jeho konkrétní právní a skutkové důvody (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 11. 2006, č. j. Vol 182/2006-55, všechny rozhodnutí NSS dostupné na www.nssoud.cz). Protože navrhovatel podal svůj návrh zcela na konci zákonné lhůty pro podání návrhu ve věci ochrany voleb, nevyzýval již soud navrhovatele k upřesnění jeho stížnosti, ale posoudil ji podle jejího obsahu jako návrh na neplatnost voleb do zastupitelstva, když navrhovatel nezpochybnil volbu označeného kandidáta, ani nezmiňoval konkrétní vady při samotném aktu hlasování.

V první části své stížnosti navrhovatel jen obecně zpochybňuje spravedlnost různých způsobů označování hlasovacích lístků ve smyslu § 34 odst. 2, odst. 3 zákona o volbách do zastupitelstev obcí, a smysl stanovené hranice pro změnu v pořadí kandidátů podle § 45 odst. 4 cit. zákona, aniž by specifikoval, jakým způsobem byla ustanovení porušena s vlivem na volební výsledek komunálních voleb v Liberci. Soud tak může jen v obecné rovině konstatovat, že jeho úkolem v řízení dle § 90 s. ř. s. není zamýšlet se nad volebním systémem do zastupitelstev obcí, porovnávat výhodnost či nevýhodnost způsobu označení hlasovacího lístku podle § 34 odst. 2 oproti odst. 3 cit. zákona, resp. kombinací označení, či správnost hranice pro změnu pořadí kandidátů na kandidátní listině ve smyslu § 45 odst. 4

cit. zákona, ale jeho úkolem je přezkum zákonnosti voleb dle shora nastíněného algoritmu. Soud zdůrazňuje, že takto zákonodárce možnosti hlasovat pro jednotlivé kandidáty či volební strany při komunálních volbách zakotvil a tento způsob hlasování a výpočet příkazání mandátů a určování pořadí kandidátů nebyl dosud na ústavní úrovni zpochybněn. Rovněž nebyla konstatována nejasnost podmínek a pravidel pro komunální volby.

Zákon o volbách do zastupitelstev obcí ani sám s. ř. s. pak nezakotvuje povinnost volebních orgánů či jiného správního orgánu publikovat na volebním lístku či v informaci o způsobu hlasování podrobnosti o podávání stížností na výsledek voleb. Kdo je k podání návrhu na neplatnost voleb nebo neplatnost hlasování anebo neplatnost volby kandidáta oprávněn (tzv. aktivní legitimace), jakož i zákonná lhůta pro podání návrhu a důvody návrhu jsou obsaženy přímo v ustanovení § 60 zákona o volbách do zastupitelstev obcí ve spojení s § 90 s. ř. s. Věcná příslušnost soudu k projednání návrhu ve věcech ochrany voleb je zakotvena v § 61 zákona o volbách do zastupitelstev obcí. Uplatní se zde zásada *ignorantia legis non excusat*. Ani v tomto směru neshledal soud výtky navrhovatele důvodné, a proto návrh zamítl.

V souladu s § 90 odst. 3 s. ř. s. bylo o návrhu rozhodnuto usnesením v zákonné dvacetidenní lhůtě od jeho doručení, a to bez nařízení jednání, neboť soud mohl o návrhu rozhodnout na základě předložených listin a neshledal potřebu provádět další dokazování.

O nákladech řízení bylo rozhodnuto v souladu s § 93 odst. 4 s. ř. s., podle kterého ve věcech volebních nemá žádný z účastníků právo na náhradu nákladů řízení.

P o u ě n í : Proti tomuto usnesení **nej**sou opravné prostředky podle § 104 odst. 1 s. ř. s. přípustné.

V Liberci dne 12. listopadu 2014.

Mgr. Lucie Trejbalová,
předsedkyně senátu